

Datum

2019-09-06

Vår referens

Susanna Gustafsson

Miljöingenjör

susanna.gustafsson@malmö.se

Tjänsteskrivelse - Kartläggning och analys av utsläpp från vedeldning MN-2019-5361

Sammanfattning

Naturvårdsverket och IVL har fått i uppdrag av regeringen (miljödepartementet) att utreda och kartlägga utsläppen av partiklar mindre än 2,5 mikrometer (PM_{2,5}) samt bens(a)pyren (B(a)P) från småskalig vedeldning, samt föreslå åtgärder för att minska utsläppen och därmed miljöpåverkan. I denna remiss har olika myndigheter, organisationer och kommuner möjlighet att yttra sig över de framtagna förslagen och analyserna. Miljönämnden ser positivt på att införa strängare krav för de som har vedeldning som primär uppvärmningskälla. Den lokala påverkan i Malmö kommer dock att vara minimal på grund av att få bostäder har vedpanna som primär uppvärmningskälla i kommunen. Miljönämnden anser att förändringarna med strängare krav kan göras vid nyinstallation eller utbyte av vedpanna och gällande i första hand i detaljplanelagt område.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden svarar på Miljödepartementets remiss enligt förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2019-09-06
- Bilaga 1: Svenskt system för reglering av utsläpp från vedpannor, IVL 2019
- Bilaga 2: Kartläggning och analys av utsläpp från vedeldning, Naturvårdsverket 2019

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2019-09-23

Beslutet skickas till

Miljödepartementet

Bakgrund

Naturvårdsverket och IVL har fått i uppdrag av regeringen (miljödepartementet) att utreda och kartlägga utsläppen från småskalig vedeldning. Dessutom ska man utreda dels hur stora utsläppsminskningar som krävs för att klara preciseringar i miljömålet Frisk luft för luftföroreningarna partiklar mindre än 2,5 mikrometer (PM_{2,5}) och bens(a)pyren (B(a)P), dels möjligheten att med eller utan ekonomiska styrmedel minska påverkan på luftkvaliteten från småskalig vedeldning genom strängare krav. I denna remiss har olika myndigheter, organisationer och kommuner möjlighet att yttra sig över de framtagna förslagen och analyserna.

Utifrån dagens kunskap finns det ett behov att minska utsläppen av PM_{2,5} och B(a)P så att miljömålet för dessa ämnen kan klaras. En betydelsefull källa till dessa luftföroreningar är traditionella äldre vedpannor för permanentuppvärmning. Kunskapsläget om utsläppen är dock bristande, främst avseende utsläppen av B(a)p. Detta beror bland annat på att det gjorts få studier för att bringa klarhet i emissionernas storlek. En försvårande faktor är att den enskilda vedeldaren kan elda på många olika sätt, vilket påverkar storleken på utsläppen.

I tidigare gjorda emissionsstudier har man sett minskade utsläpp om ackumulatortank används. Därför föreslår Naturvårdsverket att till år 2027 ska samtliga vedeldade pannor som är primär värmekälla inom tätort uppfylla kraven enligt BBR 1998 och vara utrustade med ackumulatortank. IVL har ett tiotal olika förslag, bland annat att vid nybyggnation ska dagens byggregler för utsläppskrav gälla, i detaljplanelagt område ska byggregler från år 2011 gälla, utanför detaljplanelagt område krävs inga åtgärder, krav på att alla vedpannor ska eldas mot ackumulatortank, samt införande av ett nationellt skrotningssystem.

Man kan notera att i Malmö finns det enligt undersökning från år 2013 endast 59 villor inom Malmö kommun som använder ved som primäruppvärmning. Troligen är en del av dessa vedpannor lokaliserade utanför tätbebyggt/detaljplanelagt område och berörs därmed troligen inte av förslagen. Gissningsvis finns det dessutom än färre vedpannor idag jämfört med år 2013. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) sammanställde år 2017 att det fanns totalt 173 340 vedpannor för permanentuppvärmning i Sverige, medan det år 1998 fanns cirka 270 000.

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden ser positivt på de analyser som gjorts av IVL och Naturvårdsverket utifrån uppdraget från Miljödepartementets att införa strängare krav för de som har vedeldning som primär uppvärmningskälla. Den lokala påverkan i Malmö kommer att vara minimal på grund av att få bostäder har vedpanna som primär uppvärmningskälla i kommunen. Miljönämnden anser att förändringarna och strängare krav kan göras vid nyinstallation eller utbyte av vedpanna och bör gälla i första hand i detaljplanelagt område. Införande av en skrotningssubvention borde innebära en snabbare övergång till bättre och effektivare pannor, vilket får ses som positivt. Det finns många tätorter i övriga Sverige som påverkas i större omfattning av förslagen från IVL och Naturvårdsverket än i Malmö, och att i dessa tätorter kommer luftkvaliteten också förbättras i motsvarande grad. Detta ser vi positivt på, då andra tätorters utsläpp kan påverka Malmö om än i liten grad.

Barnkonventionen

Barnkonventionen är inte tillämplig för detta ärende.

Förslaget har utarbetats av Susanna Gustafsson, Miljöingenjör
Samråd har skett med Henric Nilsson, enhetschef miljöövervakning och analys.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Olof Liungman
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelning